

POUČENÍ k formuláři Přehled OSVČ za rok 2011

1. **Přehled** je povinna předložit osoba samostatně výdělečně činná (OSVČ) příslušnému pracovišti VZP ČR, zpravidla podle místa svého trvalého pobytu, **nejpozději do jednoho měsíce ode dne, ve kterém měla podat daňové přiznání za rok 2011**. Daňové přiznání za rok 2011 se podává u finančního úřadu (dále jen FÚ) nejpozději do tří měsíců po uplynutí zdaňovacího období. Zpracovává-li daňové přiznání daňový poradce, prodlužuje se lhůta pro podání daňového přiznání za rok 2011 nejpozději do šesti měsíců po uplynutí zdaňovacího období. **Skutečnost, že daňové přiznání zpracovává daňový poradce, je OSVČ povinna příslušnému pracovišti VZP ČR doložit do 30. 4. 2012**. Tuto skutečnost je možno doložit např. kopií plné moci, kterou OSVČ zmocňuje daňového poradce ke zpracování daňového přiznání a předkládá ji na FÚ. Přehled odevzdává i OSVČ, která má daň stanovenou paušální částkou, nebo OSVČ, na kterou byl prohlášen konkurs, či osoba, která má příjmy ze samostatné výdělečné činnosti a není povinna daňové přiznání podávat (má nízké příjmy, má pouze příjmy zdaňované zvláštní sazbou daně apod.). **OSVČ, které nejsou povinny daňové přiznání podávat, předkládají tento Přehled nejpozději do 10. 4. 2012**.
 2. Do Přehledu se zahrnují veškeré příjmy z roku 2011 (řádek č. 1). Zahrnují se i veškeré výdaje z roku 2011 (řádek č. 2). Výše ztráty za předchozí zdaňovací období, uplatňovaná pro daňové účely, se nezahrnuje. U spolupracující osoby se za příjem ze samostatné výdělečné činnosti po odpočtu výdajů vynaložených na jeho dosažení považuje její podíl na společných příjmech. U osoby, která vede účetnictví, u společníka veřejné obchodní společnosti a u komplementáře komanditní společnosti se za příjem ze samostatné výdělečné činnosti po odpočtu výdajů vynaložených na jeho udržení považuje základ daně z příjmů z této činnosti (tzv. dílčí základ daně). U osoby, která je poplatníkem daně z příjmů stanovené paušální částkou, se za příjem považuje (jde-li o příjmy stanovené paušální částkou) předpokládaný příjem a za výdaje vynaložené na jeho dosažení se považují předpokládané výdaje za takový rok.
 3. Řádek 3 vyplní pouze OSVČ, která byla v roce 2011 i zaměstnancem a součet vyměřovacího základu zaměstnance (úhrnu vyměřovacích základů zaměstnance – řádek 3) a vyměřovacího základu OSVČ (řádek 14a) **přesáhl částku maximálního vyměřovacího základu** ve výši 1 781 280 Kč. O tuto přesahující částku se sníží vyměřovací základ OSVČ. Je-li přesahující částka vyšší než vyměřovací základ OSVČ, sníží se o zbytek přesahující částky vyměřovací základ zaměstnance (úhrn vyměřovacích základů zaměstnance). **Tato OSVČ je povinna doložit vyměřovací základy, kterých v roce 2011 dosáhla v zaměstnání**.
 4. **Doplatek pojistného za rok 2011 je splatný nejpozději do 8 dnů po dni, ve kterém byl, nebo měl být podán Přehled za rok 2011**.
 5. Pokud se dodatečně změní skutečnosti uvedené v tomto Přehledu, je OSVČ povinna do 8 dnů ode dne, kdy se o změně dozvěděla, podat **opravný Přehled** a do 30 dnů doplatit dlužné pojistné. Nebyl-li Přehled opraven na základě dodatečně zjištěných skutečností (např. opravné nebo dodatečné daňové přiznání, kontrola FÚ apod.), ale pouze opravuje nepřesně nebo chybně vyplněný Přehled, nejedná se o opravný Přehled, ale jen o opravu řádného Přehledu.
 6. Povinnosti uvedené v bodech 1, 2, 4 a 5 mají také OSVČ, které ukončily samostatnou výdělečnou činnost, resp. změnilly zdravotní pojišťovnu v průběhu roku 2011 nebo v roce 2012 před odevzdáním Přehledu.
 7. Do úhrnu zaplacených záloh na pojistné se **zahrnují platby za rok 2011**, provedené do 9. 1. 2012 včetně. **Nezahrnují se platby** penále, pokut, doplatky na základě dřívějších Přehledů a úhrady pojistného za měsíce, v nichž byl pojištěnec „osobou bez zdanitelných příjmů“ (řádek č. 41). Prokázaný **přeplatek** poukáže příslušné pracoviště VZP ČR na účet plátce pojistného nebo složenkou ve lhůtě stanovené zákonem. Při posuzování výše přeplatku přihlíží zdravotní pojišťovna k tomu, zda plátce nemá vůči zdravotní pojišťovně splatný závazek (dluh na pojistném, penále aj.). Pojištěnec uvede v Přehledu, zda žádá o vrácení přeplatku, nebo o jeho použití na úhradu záloh na pojistné v dalším období. K promlčení nároku na vrácení přeplatku dochází za deset let od uplynutí kalendářního roku, v němž vznikl.
 8. **Spolupracující osoba**, na kterou je převedena část příjmů a výdajů osoby samostatně výdělečně činné, je považována za OSVČ. Musí tedy být po celou dobu, kdy postupuje jako spolupracující osoba, u zdravotní pojišťovny přihlášená jako OSVČ, musí podávat samostatný Přehled a platit zálohy na pojistné, pokud není od placení záloh zákonem osvobozena (např. je zaměstnancem a zaměstnání je hlavním zdrojem příjmů – viz další bod).
 9. **Povinnost hradit zálohy na pojistné neplatí v měsících:**
 - a) ve kterých OSVČ byla současně zaměstnancem a **samostatná výdělečná činnost nebyla hlavním zdrojem jejích příjmů**. Pojistné za takové měsíce zaplatí formou doplatku podle bodu 4 Poučení.
 - b) ve kterých byla OSVČ po celý kalendářní měsíc uznána neschopnou práce, nebo jí byla nařízena karanténa podle zvláštních právních předpisů.
- Osvobození od platby záloh nemusí znamenat, že se nestanovuje minimální vyměřovací základ – viz další bod Poučení.

10. **Minimální vyměřovací základ pro OSVČ v roce 2011 nebyl stanoven** v kalendářním měsíci, ve kterém **po celý tento kalendářní měsíc** trvala některá z následujících skutečností:

- a) plátcem pojistného byl i stát; osoby, za které je plátcem pojistného i stát, jsou uvedeny v § 7 odst. 1 zákona číslo 48/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů (např. nezaopatřené dítě, poživatel důchodu, příjemce rodičovského příspěvku atd.),
- b) v zaměstnání bylo odvedeno pojistné vypočtené alespoň z minimálního vyměřovacího základu platného pro zaměstnance,
- c) OSVČ pobírala nemocenské z nemocenského pojištění osob samostatně výdělečně činných (při odevzdání Přehledu doloží OSVČ tuto skutečnost potvrzením OSSZ),
- d) OSVČ byla osobou s těžkým tělesným, smyslovým nebo mentálním postižením, které se poskytují mimořádné výhody II. nebo III. stupně podle předpisů o sociálním zabezpečení,
- e) OSVČ dosáhla věku potřebného pro nárok na starobní důchod, avšak nesplnila další podmínky pro jeho přiznání,
- f) OSVČ celodenně osobně a řádně pečovala alespoň o jedno dítě do 7 let nebo nejméně o dvě děti do 15 let věku. Za celodenní péči není považována péče u OSVČ, která umístila dítě předškolního věku do školského zařízení na dobu přesahující 4 hodiny denně, nebo dítě školou povinné do školského zařízení na dobu přesahující vyučování, nebo dítě umístila do zařízení s celotýdenním nebo celoročním provozem.

11. **Vyměřovacím základem OSVČ je 50 % rozdílu mezi příjmy a výdaji. Minimální vyměřovací základ činí dvanáctinásobek 50 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství. Z průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství se vychází při výpočtu minimální a maximální zálohy.**

V roce 2011 činila průměrná měsíční mzda 24 740 Kč. **Minimální měsíční vyměřovací základ** byl roven částce 12 370 Kč (řádek č. 9). **Maximální měsíční vyměřovací základ** byl roven částce 148 440 Kč.

V roce 2012 činí průměrná měsíční mzda 25 137 Kč. **Minimální měsíční vyměřovací základ** je roven částce 12 568,50 Kč. **Minimální měsíční záloha** v roce 2012 činí 1 697 Kč. **Maximální měsíční vyměřovací základ** je roven částce 150 822 Kč. **Maximální měsíční záloha** v roce 2012 činí 20 361 Kč.

12. **Nová výše zálohy** musí být placena poprvé za kalendářní měsíc, ve kterém byl nebo měl být podán Přehled, a platí se ve stejné výši až do měsíce předcházejícího měsíci, kdy bude obdobný Přehled předložen v roce 2013. Výpočet zálohy v řádku 52 – 54 použijí pouze OSVČ, které byly v roce 2011 zaměstnány a úhrn vyměřovacích základů v roce 2011 ze zaměstnání a samostatné výdělečné činnosti přesáhl maximální vyměřovací základ stanovený pro rok 2012, tzn. dosáhl částky alespoň 1 809 864 Kč.

Typ zálohy:

Částku 1 697 zapíše OSVČ, pro kterou **platí minimální vyměřovací základ**, ale částka vypočtená podle vzorce je nižší než **1 697**. **Částku vypočtenou podle vzorce** zapíše OSVČ, pro kterou není stanoven minimální vyměřovací základ, nebo pokud je částka vypočtená podle vzorce **vyšší než 1 697**. **Nulu** zapíše OSVČ, která je zároveň zaměstnána a samostatná výdělečná činnost není hlavním zdrojem jejích příjmů. Pokud záloha vyjde větší než částka **20 361**, zapíše se **20 361**.

Změna zálohy je možná pouze v těchto případech:

- plátcí je schválena „Žádost o snížení zálohy“ – viz bod 13 Poučení,
- dojde ke změně minimálního vyměřovacího základu,
- změní se skutečnosti rozhodné pro stanovení minimálního vyměřovacího základu podle bodu 10 Poučení – OSVČ, která není uvedena v bodě 10, musí hradit alespoň minimální zálohu (a naopak),
- změní se skutečnosti rozhodné pro osvobození od platby záloh podle bodu 9 Poučení – OSVČ, která není uvedena v bodě 9, je povinna hradit zálohu (a naopak).

13. **Snížení zálohy** není možné bez podání „Žádosti o snížení zálohy“ a jejího kladného vyřízení příslušným pracovištěm VZP ČR. Snížení lze provést na dobu nejdéle do konce kalendářního měsíce, který předchází kalendářnímu měsíci, v němž bude nebo by měl být podán Přehled.

14. **Dotazy** zodpoví vaše pracoviště VZP ČR nebo Klientské centrum VZP, Praha 3, Orlická 4/2020, PSČ 130 00, v době od 8 do 16 hodin na telefonním čísle: 844 117 777; v době od 16 do 8 hodin je na stejném telefonním čísle záznamník. Obecné informace, seznam příslušných pracovišť VZP ČR s čísly účtů a další informace je možno nalézt také na adrese internetu: www.vzp.cz.